

Vec C-194/06

Staatssecretaris van Financiën proti Orange European Smallcap Fund NV

(návrh na začatie prejudiciálneho konania
podaný Hoge Raad der Nederlanden)

„Články 56 až 58 ES — Voľný pohyb kapitálu — Zdanenie dividend — Kompenzácia priznaná daňovému subjektu kolektívneho investovania z dôvodu zrážky dane pri zdroji vykonanej iným štátom z dividend, ktoré prijal tento subjekt — Obmedzenie tejto kompenzácie na sumu, ktorú by si mohol akcionár rezident členského štátu, kde je tento subjekt usadený a ktorý by uskutočnil investovanie bez prostredníctva takéhoto subjektu, započítať na daň z príjmov na základe zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia — Obmedzenie tejto kompenzácie v závislosti od kapitálovej účasti akcionárov nerezidentov v tomto subjekte“

Návrhy prednesené 3. júla 2007 — generálny advokát Y. Bot . . . . . I - 3754

Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 20. mája 2008 . . . . . I - 3786

Abstrakt rozsudku

1. *Voľný pohyb kapitálu — Obmedzenia — Daňová právna úprava — Daň z príjmov právnických osôb — Zdanenie dividend vyplatených subjektom kolektívneho investovania (Články 56 ES a 58 ES)*
2. *Voľný pohyb kapitálu — Obmedzenia — Daňová právna úprava — Daň z príjmov právnických osôb — Zdanenie dividend vyplatených subjektom kolektívneho investovania (Články 56 ES a 58 ES)*
3. *Voľný pohyb kapitálu — Obmedzenia — Pojem — Rovnaký výklad vo vzťahoch s tretími krajinami a vnútri Spoločenstva — Hranice (Článok 56 ods. 1 ES)*
4. *Voľný pohyb kapitálu — Obmedzenia pohybu kapitálu do tretích krajín alebo z tretích krajín — Obmedzenia pohybu kapitálu, ktoré zahŕňajú priame investície existujúce 31. decembra 1993 — Pojem „priame investície“ (Článok 57 ods. 1 ES)*

1. Články 56 ES a 58 ES nebránia právnej úprave členského štátu, ktorá priznáva daňovým subjektom kolektívneho investovania, ktoré sú usadené na území tohto členského štátu, kompenzáciu určenú na zohľadnenie zrážok dane pri zdroji, ktoré uskutočnil iný členský štát z dividend vyplatených týmto subjektom, pričom obmedzuje túto kompenzáciu na sumu, ktorú by si mohla započítať z dôvodu podobných zrážok fyzická osoba s bydliskom na území tohto prvého štátu na základe zmluvy o zamedzení dvojitého

zdanenia uzavretej s týmto iným členským štátom.

Takáto právna úprava síce tým, že vylúči použitie kompenzácie, ktorá sa týka zdanenia pri zdroji dividend prijatých v zahraničí, v prípade dividend, ktoré pochádzajú z niektorých členských štátov, znižuje atraktívnosť investovania

do týchto členských štátov v porovnaní s investovaním do členských štátov, ktorých zrážky dane z dividend zakladajú nárok na túto kompenzáciu. Uvedená právna úprava preto môže odradiť subjekt kolektívneho investovania od investovania v členských štátoch, na ktorých zrážky z dividend sa nevzťahuje kompenzácia, takže predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu, ktoré v zásade zakazuje článok 56 ES.

Takáto právna úprava sa však zameriava na vyrovnanie daňového zaobchádzania s dividendami, ktoré získa akcionár, ktorý uskutočnil priamu investíciu, v čo najväčšej možnej miere s daňovým zaobchádzaním s dividendami, ktoré získa akcionár, ktorý investoval prostredníctvom daňového subjektu kolektívneho investovania, aby sa predišlo tomu, že investícia v zahraničí vynaložená prostredníctvom takéhoto subjektu je považovaná za menej atraktívnu ako priama investícia. Vzhľadom na uvedenú právnu úpravu však je situácia daňového subjektu kolektívneho investovania, keď prijme dividendy pochádzajúce z členských štátov, s ktorými členský štát, v ktorom je usadený, uzavrel dohodu zakotvujúcu právo akcionárov fyzických osôb na zápočet dane z dividend, ktorú zrazili tieto členské štáty, na daň z príjmov, ktorú sú povinní zaplatiť v členskom štáte, v ktorom sú usadení, odlišná od situácie, v ktorej sa nachádza

subjekt, keď prijme dividendy pochádzajúce z členských štátov, s ktorými takáto dohoda nebola uzavretá, pričom ide o dividendy, pre ktoré nie je takéto právo stanovené. Len vtedy, ak ide o investície v členských štátoch, s ktorými takáto dvojstranná daňová dohoda bola uzavretá, je voľba investovať prostredníctvom daňového subjektu kolektívneho investovania v prípade neexistencie stanovenej kompenzácie vystavená riziku, že môže byť menej výhodná pre akcionára fyzickú osobu ako priama investícia. Naopak, pokiaľ ide o členské štáty, s ktorými členský štát, kde je taký subjekt usadený, neuzavrel takúto dohodu, voľba fyzickej osoby investovať prostredníctvom takéhoto subjektu sa nespája s rizikom straty výhody, na ktorú by mala nárok, ak by si zvolila priame investovanie v uvedených členských štátoch. Preto táto situácia nie je objektívne porovnateľná so situáciou, keď členský štát, kde je tento subjekt usadený, uzavrel takúto daňovú dohodu.

Z toho vyplýva, že v prípade právnej úpravy, ktorou preto, aby sa daňové zaobchádzanie s priamymi investíciami v čo najväčšej možnej miere vyrovnalo daňovému zaobchádzaniu s investíciami vynaloženými prostredníctvom subjektov kolektívneho investovania, členský štát rozhodol, že prizná takýmto subjektom kompenzáciu za zrážky dane pri zdroji

z dividend pochádzajúcich z členských štátov, voči ktorým sa v rámci dvojstranných dohôd zaviazal umožniť fyzickým osobám zápočet uvedených zrážok na daň z príjmov, ktorej sú daňovými dlžníkmi podľa ich vnútroštátneho práva, nebránia články 56 ES a 58 ES tomu, aby uvedený členský štát vylúčil túto kompenzáciu, pokiaľ ide o dividendy pochádzajúce z iných členských štátov, s ktorými neuzavrel dvojstranné dohody obsahujúce takéto ustanovenia, keďže nejde o situácie objektívne porovnateľné.

(pozri body 56, 60 — 65, bod 1 výroku)

2. Články 56 ES a 58 ES bránia právnej úprave členského štátu, ktorá priznáva daňovým subjektom kolektívneho investovania, ktoré sú usadené na území tohto členského štátu, kompenzáciu určenú na zohľadnenie zrážok dane pri zdroji, ktoré uskutočnil iný členský štát alebo tretia krajina z dividend vyplatených týmto subjektom, pričom obmedzuje túto kompenzáciu, pokiaľ ich akcionármi sú fyzické alebo právnické osoby, ktoré majú bydlisko alebo sú usadené v iných členských štátoch alebo v tretích

krajinách, keď takéto zníženie znevýhodňuje všetkých akcionárov uvedených subjektov bez rozdielu, pretože má za následok zníženie celkovej výšky zisku, ktorý sa má rozdeliť.

Takéto zníženie kompenzácie v pomere ku kapitálovej účasti akcionárov, ktorí majú bydlisko alebo sú usadení v inom členskom štáte, totiž vytvára obmedzenie voľného pohybu kapitálu, ktoré zakazuje v zásade článok 56 ES, keďže pre daňový subjekt kolektívneho investovania môže byť prekážkou pri získavaní kapitálu v iných členských štátoch, ako je členský štát, kde je usadený, a môže tiež odradiť investorov z týchto iných členských štátov nadobúdať účasti na jeho kapitáli.

Skutočnosť, že členský štát vykonáva svoju daňovú právomoc vzhľadom na dividendy, ktoré vyplátili daňové subjekty kolektívneho investovania usadené na jeho území svojim akcionárom bez ohľadu na to, či majú bydlisko alebo sú usadení v uvedenom členskom štáte alebo v iných členských štátoch, odôvodňuje, pokiaľ je stanovená takáto kompenzácia, nutnosť rozšíriť právomoc na daňové subjekty kolektívneho

investovania, ktorých akcionári nemajú bydlisko alebo nie sú usadení v tomto členskom štáte.

Riešenie týkajúce sa situácií, keď akcionári daňového subjektu kolektívneho investovania majú bydlisko alebo sú usadení v inom členskom štáte, sa môže uplatniť aj na situácie, keď akcionári subjektu kolektívneho investovania majú bydlisko alebo sú usadení v tretích krajinách.

Hoci taká právna úprava sa zameriava na rozlišovanie medzi akcionármi subjektov kolektívneho investovania podľa toho, či sú rezidentmi, alebo nerezidentmi, aby kompenzácia, ktorá im plynie v dôsledku rozdelenia ziskov týmito subjektmi, bola v pomere k sadzbám dane, ktorej daňovníkmi sú uvedení akcionári v členskom štáte, kde sú tieto subjekty usadené, treba zdôrazniť, že zníženie výšky kompenzácie v pomere ku kapitálovej účasti akcionárov, ktorí majú bydlisko alebo sú usadení v iných členských štátoch, v uvedených subjektoch neumožňuje dosiahnuť takýto cieľ. Takéto zníženie totiž znevýhodňuje všetkých akcionárov daňových subjektov kolektívneho investovania bez rozdielu, pretože má za následok zníženie celkovej výšky zisku, ktorý sa má rozdeliť.

Pokiaľ na jednej strane členský štát zdaňuje dividendy, ktoré rozdelil daňový subjekt kolektívneho investovania usadený na jeho území akcionárom, ktorí majú bydlisko alebo sú usadení v tretích krajinách, a na druhej strane kompenzácia priznaná takémuto subjektu je znížená v pomere k účasti na jeho kapitáli, ktorú majú také akcionári, bez toho, žeby daňové zaobchádzanie s týmito akcionármi v tretích krajinách bolo z tohto hľadiska relevantné, nutnosť zabezpečiť účinnosť daňových kontrol nemôže odôvodniť také obmedzenie pohybu kapitálu do tretích krajín alebo z tretích krajín.

Zníženie daňových príjmov týkajúcich sa dividend vyplatených spoločnosťami, ktoré sú usadené v iných členských štátoch, sa nemôže považovať za naliehavý dôvod všeobecného záujmu, ktorého by sa bolo možné dovolávať pri odôvodnení opatrenia, ktoré je v rozpore so základnou slobodou.

Aj za predpokladu, že predchádzania zníženia daňových príjmov sa možno dovoliť, aby sa odôvodnilo obmedzenie pohybu kapitálu do tretích krajín alebo z tretích krajín, takéto odôvodnenie nemožno zohľadniť, pokiaľ má uvedené zníženie účinky voči všetkým akcionárom dotknutého subjektu kolektív-

neho investovania bez rozdielu, bez ohľadu na to, či majú bydlisko alebo sú usadení v členských štátoch, alebo v tretích krajinách.

centier svetového rozmeru v členských štátoch, keď bola zásada voľného pohybu kapitálu článkom 56 ods. 1 ES rozšírená na pohyb kapitálu medzi tretími krajinami a členskými štátmi, rozhodli sa tieto členské štáty zakotviť túto zásadu v tom istom článku a v rovnakom znení pre ten pohyb kapitálu, ktorý sa uskutočňuje v rámci Spoločenstva, a pre ten, ktorý sa týka vzťahov s tretími krajinami.

V súvislosti s takou právnou úpravou nemá žiaden význam skutočnosť, že zahraniční akcionári daňového subjektu kolektívneho investovania majú bydlisko alebo sú usadení v štáte, s ktorým členský štát, kde je tento subjekt usadený, uzavrel dohodu upravujúcu na základe reciprocity zápočet zrážok dane pri zdroji z dividend.

(pozri body 72, 74, 79, 82, 84, 92 — 97, 108, 113, 114, bod 2 výroku)

3. Pojem obmedzenie pohybu kapitálu treba vykladať vo vzťahoch medzi členskými štátmi a tretími krajinami rovnakým spôsobom ako vo vzťahoch medzi členskými štátmi. Hoci totiž liberalizácia pohybov kapitálu s tretími krajinami môže sledovať iné ciele ako vytvorenie vnútorného trhu, ako sú najmä zaisťovanie vierohodnosti jednotnej meny Spoločenstva na svetových finančných trhoch a udržiavanie finančných

Pohyb kapitálu do tretích krajín alebo z tretích krajín sa však odohráva v odlišnom právnom kontexte než pohyb kapitálu na úrovni Spoločenstva, keďže z dôvodu stupňa právnej integrácie existujúcej medzi členskými štátmi Európskej únie a najmä existencie legislatívnych opatrení Spoločenstva zameraných na spoluprácu medzi vnútroštátnymi daňovými orgánmi nie je zdaňovanie hospodárskych činností s cezhraničnými aspektmi nepresahujúcimi hranice Spoločenstva, ktoré vykonáva členský štát, vždy porovnateľné so zdanením hospodárskych činností, ktoré súvisia so vzťahmi medzi členskými štátmi a tretími krajinami. Nemožno ani vylúčiť, že členský štát môže preukázať, že obmedzenie pohybu kapitálu do tretích krajín alebo z tretích krajín je odôvodnené dôvodom daným za okolností, keby tento dôvod nemohol byť platným odôvodnením obmedzenia

pohybu kapitálu medzi členskými štátmi.

akejkoľvek povahy, ktoré vynakladajú fyzické alebo právnické osoby a ktoré slúžia na vytvorenie alebo udržanie trvalých a priamych prepojení medzi osobou poskytujúcou kapitál a podnikom, ktorému sa kapitál poskytuje na účely vykonávania jeho hospodárskej činnosti.

(pozri body 87 — 90)

4. Obmedzenie patrí do pôsobnosti článku 57 ods. 1 ES ako obmedzenie pohybu kapitálu zahŕňajúceho priame investície, pokiaľ sa vzťahuje na investície

(pozri bod 102, bod 3 výroku)